

isteklinin ihalede toplam
teklif fiyatının binde birine
eşit veya daha az olması ve
ihalenin sonuçlandırılmasına
esas teklif sıralamasının
değişmemesi kaydıyla
aritmetik hata olarak kabul
edilmeyip bu farklılıkların
isteklinin teklif cetvelinde
yazılı birim fiyatlar esas
alınarak ihale komisyonu
tarafından re'sen
düzeltileceğine ilişkin
davacının teklifinin
değerlendirme dışı
bırakılmasına yönelik işleme
karsı yaptığı itirazen
şikayet başvurusunun reddi

yönünde verilen dava konusu işlemin hukuka kamu yararına ve mevzuata uygun olmadığı sonucuna varılmıştır

Toplantı No : 2020/012

Gündem No : 28

Karar Tarihi : 11.03.2020

Karar No : 2020/MK-57

BAŞVURU SAHİBİ:

Hakan Karabulut

İHALEYİ YAPAN İDARE:

T.C Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü 2. Bölge Satınalma Servis Müdürlüğü

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2019/429640 İhale Kayıt Numaralı "Ulukışla – Boğazköprü Hattı Km 88+150 Üstgeçit Yapılması İşİ" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

KARAR:

T.C Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğü 2. Bölge Satınalma Servis Müdürlüğü tarafından yapılan 2019/429640 ihale kayıt numaralı "Ulukışla – Boğazköprü Hattı Km 88+150 Üstgeçit Yapılması İşİ" ihalesine ilişkin olarak, Hakan Karabulut itirazın şikâyet başvurusunda bulunmuş ve Kurulca alınan 26.12.2019 tarihli ve 2019/UY.II-1725 sayılı karar ile "4734 sayılı Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (c) bendi gereğince itirazın şikâyet başvurusunun reddine" karar verilmiştir.

Anılan Kurul kararının iptali istemiyle, Hakan Karabulut

tarafından açılan davada, Ankara 16. İdare Mahkemesinin 17.02.2020 tarihli E:2020/21, K:2020/351 sayılı kararı ile "Dava dosyasının incelenmesinden, Devlet Demiryolları İşletmesi 2. Bölge Müdürlüğü Satınalma Servis Müdürlüğü tarafından 22.10.2019 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "Ulukışla-Boğazköprü Hattı km. 88+150 Üstgeçit Yapılması İşi" ihalesinde davacının teklifinin değerlendirme dışı bırakılması ve davacının 26.11.2019 tarihinde ihaleyi yapan idareye yaptığı şikâyet başvurusunun da idarenin 04.12.2019 tarihli yazısı ile reddi üzerine, davacının 11.12.2019 tarihinde davalı Kurum'a yaptığı itirazın şikâyet başvurusundaki; 22.10.2019 tarihinde yapılan uyuşmazlık konusu ihalede sunmuş oldukları birim fiyat teklif cetvelinde yer alan 35 no'lu pozda ihaleyi yapan idarenin vermiş olduğu birim fiyat teklif cetveli standart formuna aykırı bir şekilde virgülden sonra 3 basamağın yuvarlanarak 2 basamak şeklinde yazıldığı gerekçesiyle tekliflerinin değerlendirme dışı bırakıldığı, ancak kendileri tarafından iradi olarak hatalı yazımın söz konusu olmadığı, teklifleri ile ilgili olarak olması gerekenin $3.034,152 \times 91,00 = 276.107,832$ -TL olduğu halde tekliflerinin bu şekilde olmadığı, buna göre birim miktarda hata yaptıkları gerekçesiyle değerlendirmeye alınmadıkları, esas itibariyle teklifleri her ne kadar $3.034,15 \times 91,00 = 276.107,83$ -TL olarak görülmekteyse de aslında yapılan işlemde hata olmadığı, idarece hazırlanan miktarda bir değişiklik yapılmadığı, hazırlanan teklif cetveli elektronik ortamda oluşturulduğundan idarece düzenlenen miktarın virgülden sonraki 3. basamağının gizlendiği (3.034,152 ton birim miktarın 3.034,15 ton olarak) ve tutarın 3. basamağındaki kuruş hanesinin ise (276.107,832-TL'nin 276.107,83-TL olarak) Kamu İhale Genel Tebliğinde bahsi geçen yuvarlamaya uygun olarak kuruş hanesindeki rakam yani virgülden sonraki üçüncü hane 5'ten küçük olduğundan bir sonraki rakama yuvarlanmayıp virgülden sonra 2 basamak olacak şekilde hazırlandığı, aksi düşünce halinde tekliflerini $3.034,15 \times 91,00 = 276.107,65$ -TL şeklinde düzenleyip vermeleri gerektiği, böyle bir durumda toplam tutarları olan 276.107,83-

TL rakamından daha farklı bir rakamın ortaya çıkacağı, bu durumda miktar değişikliğinden ve aritmetik hatadan bahsedilebileceği, ancak taraflarından hazırlanan teklifle ilgili olarak toplam tutarları olan 276.107,83-TL'nin teklif ettikleri birim fiyata bölünmesi halinde miktarın idarece belirlenen miktarla aynı olacağı, $276.107,832/91,00=3.034,152$ olacağından idarece belirlenen birim miktar olan 3.034,152'nin elde edileceği, dolayısıyla idarece hazırlanan miktarda bir değişikliğe gitmeden miktarın her ne kadar virgülden sonraki 3. hanesi teklif cetvellerine yansımaya da teklif cetvellerindeki tutarın birim fiyata bölündüğünde idarece belirlenen miktara ulaşılacağı, hatalı görüntünün tablolama hatasından kaynaklandığı iddialarının davalı kurumca incelenmesi sonucunda, itirazın şikâyet başvurusunun reddine karar verilmesi üzerine bu kararın iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Olayda, İdare tarafından isin yaklaşık maliyetinin 8.892.195,99-TL olarak belirlendiği ve 37 isteklinin ihaleye katıldığı, davaya konu ihaleye davacı tarafından ise 6.172.559,18-TL tutarında teklif verildiği, ancak teklifinin değerlendirme dışı bırakıldığı, 6.186.675,90-TL bedelli teklif veren başka bir İS Ortaklığının en avantajlı teklif sahibi olarak ihalenin üzerinde kaldığı görülmektedir.

Uyuşmazlığa konu ihalede, davacı tarafca sunulan teklifin, en avantajlı teklif sahibi olarak ihale üzerinde kalan İS Ortaklığının teklifinden daha düşük olduğu, ancak davacı tarafca sunulan teklifin virgülden sonraki kısmının excel programında düzenlenmesi nedeniyle yuvarlanması suretiyle iki haneli olarak gösterildiği ve teklifin bu nedenle değerlendirme dışı bırakıldığı ve ihale üzerinde kalan şirketin teklifi 14.116,72-TL daha fazla olduğu halde en avantajlı teklif sahibi konumuna geldiği açık olup; Kamu İhale Genel Tebliği'nin 16.5.3.maddesinde öngörülen, "Elektronik araçlar yardımıyla tablolama programları (MS Excel, Numbers, LibreOffice Calc ve benzerleri) kullanılarak oluşturulan

teklif mektubu eki cetvelin çarpım ve toplamlarında yazılımdan kaynaklanan yuvarlamalar nedeniyle oluşan hesaplama farklılıkları, toplam teklif fiyatının binde birine eşit veya daha az olması ve ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasının değişmemesi kaydıyla aritmetik hata olarak kabul edilmeyecek ve bu farklılıklar isteklinin teklif cetvelinde yazılı birim fiyatlar esas alınarak ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilecektir. Yapılan bu düzeltme sonucu bulunan tutar, sınır değer hesabı hariç, isteklinin teklif ve yeterlik değerlendirmesine esas nihai teklif fiyatı olarak kabul edilecektir.” açıklama kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceğinin takdiri önem arz etmektedir.

Davalı idarece dava konusu kararda, her ne kadar “... yapılan inceleme neticesinde, İdarece hazırlanan ve ihale dokümanı kapsamında verilen birim fiyat teklif cetveli standart formunda, 35'inci kalemde yer alan miktarın virgülden sonra üç haneli olmasına rağmen, başvuru sahibi tarafından sunulan birim fiyat teklif mektubu eki cetvelde anılan kalemin miktarının virgülden sonraki kısımlarının yuvarlanması sureti ile iki haneli olarak gösterildiği, böylece idarece hazırlanan birim fiyat teklif cetveli standart formunda yer alan miktar sütununun söz konusu kalem için değiştirildiği, bu durumda idarenin hazırladığı standart forma uygun olmayan teklif verildiği ve söz konusu eksikliğin teklifin esasını değiştirecek nitelikte olduğu tespit edildiğinden, başvuru sahibinin teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasında kamu ihale mevzuatına aykırılık bulunmadığı sonucuna varılmıştır” gerekçesine yer verilmiş ise de; davacı tarafından sunulan birim fiyat teklif mektubu eki cetvelde 35'inci kalem için 276.107,83-TL teklif verildiği, 91,00-TL birim fiyatın 3.034,15 ton ile çarpımı sonucu bu teklifin verildiği, ihale dokümanı evrakların tetkikinden anlaşılmakta olup, dava konusu kurul kararında ise, davacının söz konusu is kalemine yönelik teklifi tablo halinde gösterilirken, 276.107,65-TL teklif verdiğinden bahisle yukarıda açıklanan gerekçe ile başvurusunun reddine karar verildiği anlaşılmaktadır. Oysa ki

davacı tarafın sunmuş olduğu teklifin virgülden sonraki 3. basamağı teklif cetveli elektronik ortamda oluşturulduğundan gizlenmiş ise de söz konusu 35. kaleme ilişkin davacının teklifini oluşturan hesap detayına bakıldığında 3.034,15 tonun, 91,00-TL ile çarpıldığında 276.107,83-TL olarak bulunan sonucun esasında 276.107,832-TL olduğu, herhangi bir toplama ya da çarpım hatası olmadığı, çarpma işleminin sağlaması yoluyla anlaşılabilirdiği, yani $276.107,83/91,00$ işleminin 3.034,152 sonucunu verdiği, oysa davalı idarece dava konusu kararda yer alan hesap tablosunda rakamların virgülden sonra 2 basamak olacak şekilde çarpım işlemi yapılarak ($3.034,15*91,00=276.107,65$) davacının sunmuş olduğu tekliften farklı bir teklif rakamına ulaşıldığı görülmüş olup, bu durumda davacı tarafça idarenin hazırladığı standart forma uygun teklif verildiği anlaşılmıştır.

Kaldı ki; Kamu İhale Genel Tebliği'nin 16.5.3. maddesinde, elektronik araçlar yardımıyla tabloları kullanılarak oluşturulan teklif mektubu eki cetvelin çarpım ve toplamlarında yazılımdan kaynaklanan yuvarlamalar nedeniyle oluşan hesaplama farklılıklarının, toplam teklif fiyatının binde birine eşit veya daha az olması ve ihalenin sonuçlandırılmasına esas teklif sıralamasının değişmemesi kaydıyla aritmetik hata olarak kabul edilmeyip bu farklılıkların isteklinin teklif cetvelinde yazılı birim fiyatlar esas alınarak ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltileceğine ilişkin düzenleme yer almış, Kamu İhale Genel Tebliği'nin 16.5.3 maddesinin iptali istemiyle açılan davada, İdari Dava Daireleri Kurulu'nun 05.07.2018 tarih ve Yd itiraz:2018/141 sayılı kararında "... uyuşmazlık konusu Tebliğ düzenlemesiyle, irade ile beyan arasında bir uyumsuzluk olmadığı halde tabloları nedeniyle hesaplama farklılığı oluşması ve bu farklılığın çok düşük bir düzeyde olması durumunda, teklif sahibinin değerlendirme dışı bırakılmasının önüne geçilerek hak kayıplarının önlenilmesinin amaçlandığı ..." gerekçesine yer verilmiştir.

Bu durumda, yukarıda belirtilen tüm hususlar birlikte değerlendirildiğinde, davacının teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasına yönelik işleme karşı yaptığı itirazın şikayet başvurusunun reddi yönünde verilen dava konusu işlemin hukuka, kamu yararına ve mevzuata uygun olmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, dava konusu işlemin iptaline...” şeklinde gerekçe belirtilerek dava konusu işlemin iptaline karar verilmiştir.

Anayasa'nın 138'inci maddesinin dördüncü fıkrasında, yasama ve yürütme organları ile idarenin mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu, bu organlar ve idarenin mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28'inci maddesinin birinci fıkrasında, mahkemelerin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idarenin gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecbur olduğu, bu sürenin hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan kararın icaplarına göre Kamu İhale Kurulunca işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

1- Kamu İhale Kurulunun 26.12.2019 tarihli ve 2019/UY.II-1725 sayılı kararının iptaline,

2- Anılan Mahkeme kararında belirtilen gerekçeler doğrultusunda, 4734 sayılı Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

Oybirliđi ile karar verildi.